

po případe funkci ve státních a veřejných službách /přednostové odborů, oddělení, skupin, úřadů, vedoucí referenti a pod./ jakož i z klíčových pozic v hospodářském životě.

V.

Pověřit ministra vnitra, aby v dohodě s pověřencem vnitra urychleně projednal námítky a návrhy odbojových organizací, politických stran ROHu a pod., ve věci očisty na zodpovědných místech ve veřejné správě, v lidových samosprávných orgánech, jakož i hospodářském životě na Slovensku.

Návrhy, které vyplynou z těchto jednání necht' jsou předloženy vládě.

VI.

Uložit ministru vnitra, aby učinil opatření, aby na příště nemohli být vydávány pasy osobám podezřelým z protistátní činnosti.

VII.

Pověřit ministra vnitra, aby zosťril v zájmu bezpečnosti republiky příslušná opatření proti protistátní emigraci v zahraničí.

VIII.

Komise konstatuje, že stálým zdrojem ohrožení bezpečnosti republiky na Slovensku legalizací ľudáctví, je dohoda vedení Demokratické strany s představiteli ľudáků pod rouškou dohody s katolíky. Doporučuje proto vládě učinit opatření ke zrušení této dohody, přičítací se ústavním zásadám naší demokracie, jakož i dobrým mravům, a opatření k odstranění důsledků této dohody.

IX.

Uložit ministru spravedlnosti, aby se postaral o to, aby trestní oznámení podle zákona na ochranu republiky byli na Slovensku urychleně a přísně podle litery zákony projednávány a aby orgány soudů a státních zastupitelství, projednávajících tyto záležitosti, byli složeny v první řadě z osob, které se mohou vykázat účastí v domácím nebo zahraničním odboji.

Slovenský národní archiv Bratislava, f. ÚV KSS, Generálny tajomník, kart. 2160, č. 272/4.

Dokument č. 70

Prejav poslanca za Demokratickú stranu Kornela Fila v Ústavodarnom národnom zhromaždení z 11. júna 1946 o Aprílovej dohode.

Posl.(anec) inž.(inier) **Filo**: Slávne Národné zhromaždenie!

Včera na tomto mieste bol prednesený útok niektorými poslancami Komunistickéj strany Slovenska na Demokratickú stranu. Dnes nechcem sa obšírnejšie zapodievať týmito útokmi. Dovoľte mi, aby som tak učinil pri najbližšej príležitosti a dnes konštatoval len toto: Možno len ľutovať, že sa tak stalo na tomto vysokom fóre, určenom pre vážnejšie úlohy. Stalo sa to v rozpore s uznesením predstaviteľov politických strán, združených v Národnom fronte, že sa v tomto predvolebnom čase strany zdržia útokov a bojov, namierených proti sebe a že sa predvolebný zápas bude diať slušne. Čo platí pre obyčajných agitátorov na volebných schôdzach, čo zaväzuje jednotlivých prispievateľov do denných časopisov a redaktorov, to dvojnásobne platí pre poslancov a k tomu ešte v Dočasnom národnom zhromaždení. Preto v mene klubu poslancov Demokratickej strany odmietam nespravodlivý a ničím nepodložený včerajší útok poslancov Komunistickéj strany Slovenska na Demokratickú stranu podniknutý

za to, že jej užší výkonný výbor vyšiel v ústrety oprávneným požiadavkám katolíckej časti svojho členstva.

Je vecou Demokratickej strany, ako si upraví vnútrostranícke záležitosti. Je vecou vedenia a jej politiky, ako určí poradie naliehavosti časovým otázkam. Do tejto veci nemá sa práva miešať nikto, ani poslanci komunistickej strany Slovenska. (*Potlesk.*)

Vyčíta sa nám, že zavádzame do národa konfesionalne trieštenie. To nezodpovedá pravde. Naproti tomu skutkom je, že práve so strany komunistickej vyčítalo sa našej strane, že je stranou jednej konfesie a rodinkárskou. Boli to naši komunisti, ktorí ešte pred mesiacom písali o nespokojných pokrokových katolíkoch v Demokratickej strane. Keď sa teraz títo pokrovní katolíci rozhodli zostať v Demokratickej strane, naraz sa stávajú niektorým slovenským komunistom nepokrokovými, reakčnými katolíckymi, ktorí vraj rozbíjajú národ na náboženské tábory. Kde je tu logika?

Rozhodnutím Užšieho výkonného výboru Demokratickej strany slovenskí katolíci - a tu nech mi je dovolené zdôrazniť, že tí pokrovní, demokratickí, úprimne československí, štátne a slovensky národne orientovaní - (*Potlesk.*) rozhodli sa posilniť vplyv demokracie na Slovensku hlásaním náboženskej znášanlivosti a potreby svorného spolužitia všetkých demokraticky zmýšľajúcich občanov na Slovensku.

Demokratická strana práve v mene zaistenia náboženskej znášanlivosti, v záujme zabezpečenia kultúrneho, sociálneho a hospodárskeho pokroku a demokratických slobôd rozhodla sa vyhovieť takým požiadavkám svojho členstva, ktoré sú v súlade s jej politickým programom, ktoré poslúžia Slovensku a nie v poslednom rade aj konsolidácii pomerov v republike. (*Potlesk.*)

Nebojíme sa preto včerajších vyhrážok, že sa budú odhaľovať a škandalizovať stotoční katolícki ľudia v Demokratickej strane. Ak činitelia Komunistickej strany Slovenska takto chápu politiku slušného zápasu, politiku spolupráce v Národnom fronte, potom ich uistujeme, že nakoniec zostanú osihotení.

Preto dovoľte, aby som čo najrozhodnejšie odmietol ničím nepodložené útoky a spôsob, akým boli prevedené, lebo Demokratická strana opätovne a nahlas zdôrazňuje, že podrobuje svoj stranický záujem záujmom národa a štátu, zo všetkých svojich síl sa usiluje prispieť ku konsolidácii pomerov, a je presvedčená, že dnes si slovenský ľud bez rozdielu politického presvedčenia želá viac kľudu a slušnosti, a nie stranické zápasy a osobné útoky. (*Potlesk.*)

Digitální knihovna. Dočasné NS RČS 1946 – 1948 – stenoprotokoly. 47. schůze. Čtvrtek 11. dubna 1946.

Dokument č. 71

Zápisnica o poradách Národného frontu, ktoré sa konali 17. júna 1946, 22. júna 1946 a 26. júna 1946

I. porada – 17. júna 1946/ o 9. hod dopol.

Schôdzku zahájil a viedol predseda Karol Schmidke. Oznámil, že na programe porady sú politické aktuality a žiadal prítomných, aby sa prihlásili k slovu.

Predseda Dr. Lettrich vo svojom referáte poukázal na potrebu zaoberať sa predovšetkým povolebnou situáciou a kritikou niektorých strán, menovite DS, ktorá sa stala predmetom neoprávnených útokov zo strany istej politickej strany, ďalej stanoviskom NF k návrhu dohody o československom pomere, uzavretej na jednej strane medzi československou vládou a na druhej strane medzi SNR, reorganizáciou SBR, ZP, MNV a ONV, voľbou prezidenta